

Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság

1.M.473/2002/5.szám

A Magyar Köztársaság Nevében!

M.P. felperesnek a Zala Megyei Rendőr-főkapitányság, Zalaegerszeg, Balatoni u. 4. szám alatti alperes ellen ruházati pénz megfizetése iránt indított perében a munkaügyi bíróság meghozta a következő

í t é l e t e t.

A munkaügyi bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2001. évi utánpótlási ruhapénz különbözete címén 10.000 (tízezer) Ft-ot, ezen összegnek 2001. június 1. napjától járó évi 11 %-os kamatát, míg 2002. évre vonatkozóan 47.500 (negyvenhétezeröttszáz) Ft-ot, ezen összegnek 2002. július 1. napjától járó évi 11 %-os kamatát, míg perköltség címén 10.000 (tízezer) Ft-ot.

A le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróságnál 3 példányban benyújtható fellebbezésnek van helye a Zala Megyei Bírósághoz.

A felek a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelemben kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását, illetve ha a fellebbezés a Pp. 256/A. § (1) bekezdése b)-d) pontjában foglaltak szerinti, a tárgyalás tartását.

I n d o k o l á s :

A munkaügyi bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján az alábbi tényállást állapította meg:

M.P. felperes törzsszázlós-ként állt szolgálati viszonyban a Z-i Őrsön.

Egyenruházati utánpótlási illetményéből a felperesnek 2001. évre vonatkozóan 10.000 Ft visszatartására került sor, míg 2002. évben 47.500 Ft visszatartására.

2001. évben utasítás született a belügyminiszter irányítása alá tartozó önálló költségvetési szervek hivatásos állományú tagjai részére rendszeresített egységes nyári szolgálati egyenruha bevezetésére, míg 2002. évi utasítás alapján pedig a téli szolgálati egyenruha bevezetésére.

- - - -

A felperes keresetében a 2001. évre 10.000, a 2002. évre 47.500 Ft egyenruházati utánpótlási illetmény különbözet és késedelmi kamata, valamint perköltség megfizetésére kötelezését kérte az alperesnek, míg az alperes a felperesi kereset elutasítását.

- - - -

A felperes módosított keresete az alábbiakra figyelemmel megalapozott.

Az 1996. évi XLIII. tv. (továbbiakban Hszt.) 116. § (1) bekezdése alapján a hivatásos állomány tagját a természetbeni ellátás keretében térítésmentesen el kell látni a fegyveres szerv feladatainak megfelelő fegyverzettel, felszereléssel, ruházattal, és – a jogszabályban meghatározott esetben – étellelmezéssel. A (2) bekezdés értelmében az ellátási normákban meghatározott egyenruházat és felszerelési cikkek beszerzésére első alkalommal alap-felszerelési, ezt követően pedig évenként utánpótlási egyenruházati illetmény jár.

A 21/1998. (IV. 22.) BM rendelet (továbbiakban R.) 5. fejezete 15. pontja alapján ellátási alapelvek:

a) az önálló szervek hivatásos állományú tagjait (a továbbiakban: igényjogosultak) a szolgálati feladataikhoz igazodó ruházati ellátás illeti meg. Az igényjogosultak a ruházati normákban meghatározott egyenruházati és felszerelési cikkek beszerzéséhez:

- ruházati alapellátási illetményben, az ezt követő években pedig,
- utánpótlási ruhapénzben részesülnek.

A R. 5. fejezet 20. pontjának rendelkezései szerint az alapellátás utánpótlásának általános szabályai:

f) az utánpótlási ruhapénzt mindig január 1-vel kell az igényjogosult javára írni, és június 30-ig kifizetni.

A fentiek alapján a munkaügyi bíróság megállapítja, hogy az alperest 2001. június 30-ig terhelte volna a 2001. évre járó utánpótlási ruhapénz kifizetése, amely kötelezettségének nem tett eleget, így a munkaügyi bíróság a különbözetként mutakozó 10.000 Ft és annak a késedelembe esés időpontjától járó késedelmi kamata megfizetésére is kötelezte.

Nem fogadta el a munkaügyi bíróság az alperes arra történő hivatkozását, hogy a Hszt. 245/G. § (2) bekezdés b) pontjában foglaltakra tekintettel történt meg a mindenkori ruházati utánpótlási illetmény terhére az újonnan rendszeresített egyenruházattal történő ellátás az alábbiakra figyelemmel.

A Hszt. 245/G. § (2) bekezdése 2001. július 1-től kezdődően hatályos, amelyre tekintettel 2001. év június 30-ig mindenképpen terhelte a munkáltatót a ruházati utánpótlási illetmény teljes összegének a kifizetése, hiszen a törvény módosítása csak 2001. július 1. napjától hatályos.

Ugyanakkor a Hszt. 245/G. § (2) bekezdésének b) pontja akként rendelkezik, hogy e fejezet hatálya alá tartozó fegyveres szervek hivatásos állományában a 116. § rendelkezéseit az alábbi eltéréssel kell alkalmazni:

újonnan rendszeresített egyenruházattal történő ellátás esetén a hivatásos állomány tagja a mindenkori ruházati utánpótlási illetmény terhére a miniszter által meghatározott mértékben köteles a ruházat költségeit fedezni.

A már hivatkozott R. 5. fejezetének 20. pontjának d) alpontja rendelkezik a következők szerint: az egyenruházati alapellátási normákban előzőleg nem szereplő újonnan rendszeresített ruházati, illetve felszerelési cikkek első beszerzésének költsége azon önálló szerv költségvetését terheli, amelynél az új cikkek bevezetése megtörtént. Ezen cikkeknek – az utánpótlási ruhapénz terhére történő – első beszerzésére az igényjogosultak nem kötelezhetőek.

A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként a munkaügyi bíróság a felperes előadását elfogadva megállapította, hogy újonnan rendszeresített téli, illetőleg nyári ruházati cikkek első beszerzéséről van szó a jelen esetben, amelyre tekintettel az R. hivatkozott 20/d. pontja értelmében az ezekkel kapcsolatos költségek az igényjogosultakra nem terhelhetőek ki.

A fentieket támasztotta alá a 42/2001. (BK. 19.) BM utasítás, amelyből megállapítható, hogy a 11. alpont értelmében, illetőleg a 16/2002. (BK. 8.) BM utasítás 13. pontja értelmében új egyenruházat került bevezetésre.

Nem fogadta el a munkaügyi bíróság az alperes arra történő hivatkozását, mely szerint a 25/2001. (BK. 11.) BM utasítás, illetőleg a 10/2002. (BK. 6.) BM utasításban foglaltak alapján került sor az egyenruházati utánpótlási illetmény egy részének visszatartására, mivel az utasítás nem állhat ellentétben a törvényben, illetőleg a rendeletben foglaltakkal.

Nem fogadta el a munkaügyi bíróság az alperes arra történő hivatkozását sem, hogy a Hszt. 2001. július 1-től történő módosítása folytán a miniszter által meghatározott mértékben köteles a ruházat költségeit fedezni a hivatásos állomány tagja és erre tekintettel az utasítás az ebben foglaltaknak megfelel az alábbiakra tekintettel.

A már hivatkozott Hszt. 245/G. § (2) bekezdésének b) pontja valóban előírja, hogy a miniszter hatáskörébe utalja, hogy az újonnan rendszeresített egyenruházattal történő ellátás esetén a hivatásos állomány tagját milyen kötelezettség terheli. Ez a jelen esetben a R. 15. fejezet 20/b. pontjában rögzítésre került. Nem vitás, hogy ezen rendelkezés már a Hszt. módosítását megelőzően szabályozásra került, ez pedig nem áll ellentétben a módosított Hszt. rendelkezéseivel, ekként alkalmazni kell.

Mindezekre figyelemmel a munkaügyi bíróság a felperes kereseti kérelmének helyt adott, és az alperest kötelezte az egyenruházati utánpótlási illetmény különbözete és annak késedelmi kamata megfizetésére.

Kötelezte a bíróság az alperest a Pp. 78. §-a alapján a felmerült perköltség megfizetésére is, míg az ügy tárgyi költségmentessége (6/1986. IM. sz. rendelet 2. § f. pontja és 14. §-a), valamint az alperes személyes illetékmentessége (módosított 1990. évi XCIII. tv. 5. §-a) alapján a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet elleni fellebbezést a Pp. 358. §-a teszi lehetővé.

Zalaegerszeg, 2002. október 31.

dr. Kámán Éva sk.
a tanács elnöke

Fritz László sk.
ülnök

Farkas Tibor sk.
ülnök

Zala Megyei Bíróság
mint másodfokú bíróság
Mf.21.909/2002/6. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

M.P. felperesnek a Zala Megyei Rendőr-főkapitányság (8900 Zalaegerszeg, Balatoni u. 4. szám alatti székhelyű) *alperes ellen* a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróság előtt 1.M.473/2002. szám alatt *ruházati pénz megfizetése iránt* indított perében az 5. sorszámú ítélet ellen az alperes által előterjesztett fellebbezés elbírálása tárgyában megtartott nyilvános tárgyaláson meghozott

Í T É L E T :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét – nem fellebbezett részében azt nem érintve – helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000,- (Tízezer) Ft fellebbezési perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S :

Az első fokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes szolgálati egyenruha viselésére kötelezett törzsszázalósként áll szolgálati viszonyban a z-i őrsön. A belügyminiszter a 42/2001. (BK. 19.) BM utasításával a hivatásos állomány tagjai részére rendszeresített egységes nyári szolgálati egyenruházat bevezetését rendelte el és úgy rendelkezett, hogy ennek fedezetéül a 2001. évi ruházati utánpótlási illetmény visszatartott része (32.050 Ft) nyújt fedezetet. A belügyminiszter a 16/2002. (BK. 8.) BM utasításával (a továbbiakban: BM út.) egységes téli szolgálati egyenruházat bevezetéséről rendelkezett, kimondva, hogy annak fedezetéül a 10/2002. (BK. 6.) BM utasításban meghatározott 82.500 Ft egyenruházati utánpótlási illetmény visszatartott része (47.500 Ft) nyújt fedezetet a központi költségvetés által előirányozottal együttesen. Az utasítás a 13. pontjában 12 tételben sorolta fel az egységes téli szolgálati egyenruházat cikkeit. Az egységes nyári, illetve téli szolgálati egyenruházattal való ellátás időpontja 2001., illetve 2002. december 31. napja volt, míg az utánpótlási illetmények maradványrészeit az érintetteknek kifizették.

A felperes módosított keresetében az utánpótlási ruházati illetményének visszatartása miatt 2001. évre 10.000 Ft, 2002. évre pedig 47.500 Ft és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A kereseti érvelés szerint az utánpótlási illetmény visszatartása nem volt jogszerű, mivel teljesen új rendszerű egyenruházatot vezettek be, amelynek első beszerzési költsége a munkáltatót terheli.

Az alperes ellenkérelme a fentebb hivatkozott BM utasításokra alapozva a kereset elutasítására irányult. Azzal érvelt, hogy az 1996. évi XLIII. tv. (Hszt.) 116. § (1) bekezdése alapján a hivatásos állomány tagja a felszerelésekor első alkalommal alapfelszerelésre jogosult, ezt követően pedig évenként utánpótlási egyenruházati ellátmányban részesül. Ennek időpontját a törvény nem határozza meg, ezért az utánpótlási illetmény egy részének visszatartására a belügyminiszteri utasítások alapján jogszerűen került sor. Álláspontja szerint a nyári és a téli egyenruházat egyes ruházati cikkeinek kicserélése történt. Mivel a Hszt. 245/G. §-ában foglalt rendelkezés 2001. július 1-jén történt hatálybalépését követően a ruházati szabályzat kiadásáról rendelkező 21/1998. (IV. 22.) BM rendelet módosítására nem került sor, annak a 20. pontjában foglalt rendelkezések (lévén, hogy ellentétben állnak a Hszt.-vel) nem vehetők figyelembe – fejtette ki az alperes.

Az első fokú bíróság ítéletével arra kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek a 2001. évi utánpótlási ruhapénz különbözete címén 10.000 Ft-ot és ezen összegnek 2001. június 1. napjától járó évi 11 %-os kamatát, továbbá a 2002. évre vonatkozóan ugyanilyen jogcímen 47.500 Ft-ot és ennek 2002. július 1. napjától járó évi 11 %-os késedelmi kamatát. Kötelezte továbbá 10.000 Ft perköltség megfizetésére is. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában, idézve a Hszt. 116. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a 21/1998. (IV. 22.) BM rendelettel (a továbbiakban: R.) közzétett Ruházati Szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) V. fejezete 15. pontjában, valamint a 20/d. alpontjában foglalt rendelkezéseket, arra az álláspontra helyezkedett, hogy az alperes nem tett eleget a felperesnek 2001. és 2002. évekre járó utánpótlási ruhapénz kifizetési kötelezettségének. Az első fokú bíróság nem fogadta el az alperesnek a Hszt. 245/G. § (2) bekezdés b) pontjára történő hivatkozását, mivel álláspontja szerint e törvényhellyel nem áll ellentétben a Szabályzat 20/d. alpontjában foglalt rendelkezés. Az első fokú bíróság ugyanis az állapította meg, hogy a perbeli esetben újonnan rendszeresített nyári és téli ruházati cikkek első beszerzéséről van szó, amellyel kapcsolatos költségek a felperesre nem terhelhetők ki. Az első fokú bíróság álláspontja szerint az egységesített nyári és téli egyenruházatot bevezető BM utasítások az utánpótlási ruhapénz visszatartása miatt ellentétben állnak a R.-ben és a Szabályzatban foglaltakkal. Kétségtelen – állapította meg ez első fokú bíróság –, hogy a Hszt. 245/G. § (2) bekezdésének b) pontja valóban a miniszter hatáskörébe utalta a hivatásos állomány tagjai teherviselési kötelezettsége mértékének meghatározását és a R. már a Hszt. módosítását megelőzően is hatályban volt, azonban álláspontja szerint a Szabályzatban hivatkozott rendelkezés nem áll ellentétben a Hszt. módosított szabályaival. Az első fokú bíróság álláspontja szerint a belügyminiszter utasításaival szemben a perben a R. és az annak mellékletében közzétett Szabályzat volt a felperes keresetére irányadó.

Az első fokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben a 2001. évi utánpótlási ruhapénz-különbözet tekintetében a kamatszámítás kezdő időpontjának 2001. július 1-jére történő módosítását a 2002. évi utánpótlási ruhapénz vonatkozásában pedig a kereset elutasítását kérte. A fellebbezési álláspont szerint a Szabályzat 20/f. alpontja az utánpótlási ruhapénz kifizetésének határidejét minden év június 30-ában jelöli meg, ezért az első fokú bíróság a késedelmi kamat kezdő időpontját tévesen határozta meg. A fellebbezés szerint az első fokú bíróságnak a 2002. évi utánpótlási ruhapénz-különbözettel kapcsolatos álláspontja jogszabálysértő. A Hszt. 245/G. § (2) bekezdés b) pontja a belügyminiszter hatáskörébe utalta a munkáltató és a munkavállaló közötti költségviselés mértékének megállapítását. E mérték pedig – a magyar nyelvhelyességi szabályokból is kikövetkeztethetően – nem azonosítható a teljes mértékben jelentéstartalommal. A fellebbezési álláspont szerint, mivel a Hszt. 2001. július 1-jén hatályba lépett rendelkezése ellentétes szabályt fogalmaz meg a Szabályzat 20. pontjában foglaltakkal, ezért ez utóbbi rendelkezések a jogalkotásról szóló törvényre figyelemmel nem alkalmazhatóak. A belügyminiszter – hangsúlyozta az alperes – a Hszt.-módosítás hatályba léptetése után, azzal összhangban szabályozta a költségviselés mértékét, következésképpen az ezzel ellentétes első fokú ítélet jogszabálysértő.

Az alperes a fellebbezését később módosítva kérte, hogy a másodfokú bíróság a 2001. évi ruházati utánpótlási illetmény kifizetésére vonatkozó elsőfokú ítéleti rendelkezést is változtassa meg és a fizetési kötelezettség alól az alperest mentesítse. A fellebbezését kiegészítve kifejtette, hogy a felperes keresetének elbírálása szempontjából alapvető annak tisztázása, hogy a kivonásra került egyenruházati cikkek kihordási ideje letelt-e vagy sem, illetve az alapellátási normában szereplő vagy abban nem található újonnan rendszeresített cikkekről van-e szó. Az alperes – összehasonlítva az alapellátási normában, valamint a belügyminiszter utasításaiban felsorolt egyenruházati cikkeket – kifejtette, hogy az alapellátási normában már szereplő ruházati cikkek korszerűsítése történt. Ez okból a Szabályzat 20/d. alpontjának második fordulata alkalmazandó. Mivel a felperes alapfelszereléssel való ellátása 1990. június 5-én történt, ezért valamennyi egyenruházati cikke esetében a viselési (kihordási) idő – a leghosszabbat is számítva – 1994. június 5-én lejárt. Mindebből az következik – állapította meg az alperes –, hogy a kihordási idő lejártja miatt az újonnan rendszeresített nyári és téli egyenruházat első beszerzésének költségei az utánpótlási ruhapénz terhére a felperest terhelik. Bejelentette, hogy a 2002. évben bevezetett téli egyenruházat beszerzésére visszatartott összeget 18.828 Ft kivételével a 31/2002. (BK. 22.) BM utasítás alapján a felperes részére kifizették.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az első fokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

A fellebbezés a 2001. évi utánpótlási ruhapénz-különbözetre vonatkozó első fokú ítéleti rendelkezés tekintetében elkészt, ezt meghaladóan nem megalapozott.

A Pp. 234. § (1) bekezdése szerint a fellebbezés határideje a határozat közlésétől számított tizenöt nap. Az alperes a törvényes határidőben előterjesztett fellebbezésében az első fokú bíróság által megítélt 10.000 Ft utánpótlási ruhapénz-különbözet tekintetében kizárólag a kamatfizetési kötelezettségének kezdő időpontját kifogásolta, ezért az első fokú bíróság ítélete a marasztalás jogalapja és összegszerűsége tekintetében jogerőre emelkedett. A másodfokú bíróság megállapította, hogy az első fokú bíróság a tárgyaláson kihirdetett ítéletében (az ún. kisítéletben) 2001. július 1-jét jelölte meg kezdő napként. Ehhez képest a kézbesített ítélet rendelkező része nyilvánvaló elírást tartalmaz, amelynek kijavítását az alperes

az első fokú bíróságnál kérheti.

Az első fokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg. A másodfokú bíróság egyetért az ítélet érdemével, jogi indokait az alábbiakkal egészíti ki.

Az alperes a 2002. évi utánpótlási ruhapénz visszatartásáról rendelkező intézkedését a 10/2002. (BK. 6.) BM utasításra alapította.

A Hszt. 116. § (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a hivatásos állomány tagját a természetbeni ellátás keretében térítésmentesen el kell látni a fegyveres szerv feladatainak megfelelő ruházattal.

A (2) bekezdése szerint, hogy az ellátási normákban meghatározott egyenruházat és felszerelési cikkek beszerzésére első alkalommal alap-felszerelési, ezt követően pedig évenként utánpótlási egyenruházati illetmény jár.

A Hszt. 342. § (2) bekezdése felhatalmazta a minisztert, hogy (többek között) a természetbeni ellátás feltételeit és az azokban való részesítés kifizetésének rendjét rendeletben szabályozza. Az egyenruházattal való ellátás és feltételeinek szabályait e törvényi felhatalmazás alapján a belügyminiszter a 21/1998. (IV. 22.) BM rendeletében (R.) határozta meg.

A másodfokú bíróság idézi a jogalkotásról szóló 1987. évi XI. tv. (Jat.) 49. § (1) bekezdését, amely kimondja, hogy a miniszter és az országos hatáskörű szerv vezetője a jogszabályban meghatározott irányítási jogkörében a közvetlen irányítása alá tartozó szervek tevékenységének szabályozására utasítást, mint az állami irányítás egyéb jogi eszközét adhat ki. A miniszteri utasítás tehát, mint normatív erővel nem bíró rendelkezés, nem jogszabály és a Jat. 1. § (2) bekezdésében foglaltak szerint nem lehet ellentétes jogszabállyal.

A Hszt. 2. § o) pontja (az értelmező rendelkezések körében) a szolgálati viszonyra vonatkozó szabályként a Hszt-ben és a végrehajtására kiadott rendeletekben, illetve a Hszt-ben megnevezett törvényekben és azok végrehajtási rendeleteiben meghatározott rendelkezést határozta meg. Az utasítás tehát nem tekinthető szolgálati viszonyra vonatkozó szabálynak, ugyanis e tárgyban nincs sem a Hszt-ben, sem pedig a R-ben „rendelkezésként” megnevezve.

A Hszt. 2001. július 1-jén hatályba lépett új 245/G. § (2) bekezdésének b) pontja egy korábban nem létező szabályt vezetve be, felhatalmazta a belügyminisztert, hogy az újonnan rendszeresített egyenruházattal történő ellátás esetén határozza meg azt a mértéket, amelyet a hivatásos állomány tagja a mindenkori ruházati utánpótlási illetményének terhére köteles viselni. A Hszt. ezen új rendelkezése a törvénybe beépült, következésképpen a belügyminiszter e tekintetben is a Hszt. 342. § (2) bekezdése szerinti végrehajtásra jogosult és kötelezett. A másodfokú bíróság álláspontja szerint tehát a belügyminiszter a Hszt. 245/G. § (2) bekezdés b) pontjában a költségviselés mértékének meghatározására kapott felhatalmazás alapján a szabályozását jogszabályban (R-ben) tehette volna meg. A perben hivatkozott belügyminiszteri utasítások – lévén, hogy nem jogszabályok – a másodfokú bíróság álláspontja szerint munkáltatói aktusként bírálhatók el, azaz az vizsgálendő, hogy azok megfelelnek-e a szolgálati viszonyra vonatkozó szabályoknak, azaz a fentebb ismertetett Hszt. és R. szabályainak.

A megyei bíróság nem osztja az alperesnek a Hszt. 245/G. § (2) bekezdés b) pontjában a mérték meghatározásával kapcsolatos nyelvtani értelmezési okfejtését sem. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a költségviselés mértékének meghatározására adott felhatalmazásnak nem mond ellent a Szabályzat 20/d. pontjában foglalt azon előírás, mely az első beszerzés alóli mentességet engedi meg.

A Hszt. 245/G. § (2) bekezdés b) pontjában említett mérték tekintetében tehát a kereset benyújtásakor hatályos jogszabály, azaz a R. és a vele közzétett Ruházati Szabályzat rendelkezései az irányadóak.

A R. 2. §-a kimondja, hogy az igényjogosultak egyen-, munka-, védő- és formaruházati normába sorolásakor, valamint ellátása során az e rendelet mellékletét képező Ruházati Szabályzat – a továbbiakban Szabályzat – előírásait kell alkalmazni.

A Szabályzat 20/d. pontja szerint: Az egyenruházati alapellátási normákban előzőleg nem szereplő, újonnan rendszeresített ruházati, illetve felszerelési cikkek első beszerzésének költsége azon önálló szerv költségvetését terheli, amelynél az új cikkek bevezetése megtörtént. Ezen cikkeknek – az utánpótlási ruhapénz terhére történő – első beszerzésére az igényjogosultak nem kötelezhetőek.

Az egyenruházati alapellátási normákban előzőleg már szereplő cikkek helyébe lépő (korszerűsített) rendszeresített termékek beszerzését csak a kivonásra kerülő cikkek viselési (kihordási) idejének leteltét követően lehet kötelező jelleggel elrendelni. Ebben az esetben az igényjogosultak csak a kivonásra kerülő cikkek viselési idejének lejártá után kötelesek az ilyen cikkek helyébe bevezetett termékeket az utánpótlási ruhapénzük terhére – első alkalommal – beszerezni.

A megyei bíróságnak tehát azt kellett vizsgálnia, hogy az alperes intézkedése a fenti rendelkezéseknek megfelelt-e.

Az alperes a módosított és kiegészített fellebbezésében arra hivatkozott, hogy intézkedése a Szabályzat 20/B. pontjának második fordulataiban írtaknak felel meg.

A másodfokú bíróság ebben a körben sem fogadta el az alperes érvelését. A Hszt. 245/G. § (2) bekezdés b) pontja újonnan rendszeresített egyenruházattal történő ellátásról rendelkezik, amely alatt a teljes egyenruházat – a fellebbezési eljárásban a téli egyenruházat – értendő. Ezt támasztja alá a belügyminiszter utasításának megfogalmazása is: „egységes téli szolgálati egyenruházat kerül bevezetésre”. Sem a Hszt., sem a R. nem utal arra (de az alperes is csak a fellebbezésének kiegészítésében hivatkozott rá), hogy az alapellátási normában már meglévő egyenruházati cikkek korszerűsítése történt. A belügyminiszter utasítása az egész érintett állományra kötelezően vezette be az egységes téli egyenruházatot, nem téve különbséget az egyes személyek között, továbbá a viselési időtartam tekintetében sem. A Szabályzat 20/d. pontjának második fordulója pedig a korszerűsített egyenruházati cikkek viselésének kötelezettségét, valamint a költségek viselését a kihordási időhöz kötötte. A másodfokú bíróság álláspontja szerint már csak ez okból sem fogadható el a korszerűsítés ténye. A korszerűsítésnek mond ellent az országos rendőrfőkapitány 2001. január 31-én kelt rendszeresítési jegyzőkönyve is, amely a költségviselésről szóló rendelkezése körében a 8. oldalon kifejezetten a Hszt. 2001. július 1-jén hatályba lépett rendelkezésére utalt.

A hivatásos állomány tagjainak juttatandó egyenruházati alapellátási normákat a R. 1. számú függelékében kiadott táblázat tételesen, pontosan körülírtan sorolja fel meghatározva azt, hogy melyek az egyes ruházati, illetve felszerelési cikkek. Az alperes érvelésével szemben (amely szerint ruházati cikk alatt a nadrág, az ing, a sapka, stb. értendő) a másodfokú bíróság álláspontja szerint a R. mellékletében meghatározott alapellátási normák „cikk megnevezése” rovata szerinti részletező, pontos megnevezés az irányadó. Kétségtelen, hogy a korszerűsítés fogalmát a R. nem határozza meg, azonban a másodfokú bíróság álláspontja szerint jelen perben érdektelen is a fogalom meghatározása, ugyanis a perbeli tényállás az, hogy az alapellátási normában nem szereplő ruházati cikkekkel, azaz egységes, új egyenruházattal való ellátás történt. Ezt bizonyítja az is, hogy az új téli egyenruházat bevezetéséről rendelkező miniszteri utasítás 13. pontja tételesen és pontosan felsorolta a bevezetendő és kötelező viseletként elrendelt szolgálati egyenruházat egyes cikkeit, és ezen megnevezések az alapellátási normában nem szerepelnek. A perben tehát a Szabályzat 20/d. pontjában foglalt rendelkezések az irányadóak.

Az kétségtelen, hogy az újonnan rendszeresített egyenruházattal történő ellátásra vonatkozó Hszt. rendelkezés – lévén, hogy az ennek megfelelő miniszteri rendelet kiegészítése, illetve módosítása nem történt meg – nem hézagmentes, azonban a másodfokú bíróság a fentebb részletesen kifejtettek miatt arra az álláspontra helyezkedett, hogy a jogállamiság követelményeinek megfelelően a jogvita a jogalkotás rendjének és a szolgálati viszonyra vonatkozó szabályoknak a szem előtt tartásával oldható meg. A Hszt. és az R. idézett rendelkezéseinek – mint szolgálati viszonyra vonatkozó szabályoknak – az együttes értelmezésével arra a következtetésre jutott a megyei bíróság, hogy a BM utasítások e szabályokba ütközőnek, azaz jogszabálysértő módon hátrították át az állományra az új egyenruházat költségeinek egy részét, következésképpen az alperes intézkedése is jogellenes volt.

A fentebb részletesen kifejtettek alapján – nem fellebbezett részében azt nem érintve – a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes eredménytelenül fellebbezett, ezért Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni a felperes fellebbezési perköltségét (a képviselő ügyvédi munkadíját).

Zalaegerszeg, 2003. március 3.

Dr. Csanádi Lajos sk.

a tanács elnöke

Dr. Vertényiné

dr. Futó Gabriella sk.

előadó bíró

Dr. Beznicza Árpád sk.

bíró

A tárgykörre vonatkozóan lásd: az „illetménykülönbözet és ruhapénz” című ítéletet is!

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

mint felülvizsgálati bíróság

Mfv.10.427/2003/1. szám

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága ***M.P. felperesnek a Zala Megyei Rendőr-főkapitányság alperes ellen ruházati utánpótlási illetmény megfizetése iránt*** a Zalaegerszegi Munkaügyi Bíróságnál 1.M.473/2002. szám alatt megindított és másodfokon a Zala Megyei Bíróság Mf.21.909/2002/6. számú jogerős ítéletével befejezett perében az említett határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem előzetes megvizsgálása alapján meghozta a következő

v é g z é s t :

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet elutasítja.

E végzés ellen nincs helye jogorvoslatnak.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a ruházati utánpótlási illetményének visszatartása miatt 2001. évre 10.000 forint, 2002. évre 47.500 forint utánpótlási ruhapénz különbözet és ezek kamatai megfizetésére kérte kötelezni

az alperest.

A munkaügyi bíróság utánpótlási ruhapénz különbözet címén 2001. évre 10.000 forint, 2002. évre 47.500 forint, valamint ezen összegek kamatai tekintetében marasztalta az alperest.

Az alperes fellebbezésében a 2001. évre megítélt járandóság után járó kamat számítása kezdő időpontjának módosítását, míg a 2002. évi utánpótlási ruhapénz különbözet vonatkozásában a kereset elutasítását kérte.

A megyei bíróság az első fokú bíróság ítéletét a fellebbezett részében helybenhagyta. Megállapította, hogy a fellebbezés a 2001. évre vonatkozó ítéleti rendelkezés tekintetében elkésett, a 2002. évi utánpótlási ruhapénz-különbözetet érintően pedig a fellebbezést megalapozatlannak találta. Ennek indokaként kifejtette, hogy a Hszt. – 2001. július 1-jétől hatályos – 245/G. § (2) bekezdés b) pontja alapján a miniszter rendeletben határozhatja meg, milyen mértékben köteles viselni a hivatásos állomány tagja a ruházati utánpótlási illetmény terhére az újonnan rendszeresített egyenruházattal való ellátás költségét. Ezért a 21/1998. (IV. 22.) BM rendelettel közzétett Ruházati Szabályzat 20/d. pontjának első fordulata szerint kellett eljárni, mivel egységes új egyenruházattal való ellátás történt, amelynek első beszerzésére az igényjogosultak az utánpótlási ruhapénz terhére nem kötelezhetők.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a felperes keresetét teljes egészében elutasító határozat hozatalát kérte a Pp. 270. §-a (2) bekezdésének ba) pontja alapján. A tényállás megalapozatlanságát és téves jogszabály-értelmezést sérelmezett. Arra hivatkozott, hogy nem újonnan rendszeresített, hanem korszerűsített ruházati cikkek felel meg a bevezetett egységes nyári és téli egyenruházat. Ezért a Szabályzat 20/d. pontja második fordulata alapján felperes kötelezhető volt arra, hogy a ruházati utánpótlási illetménye terhére viselje a természetbeni ruházati ellátását. Ily módon a belügyminiszter utasításai nem voltak ellentétesek a jogszabállyal.

A felülvizsgálati kérelem előzetes vizsgálata [Pp. 273. § (1) bekezdés] alapján a következők állapítható meg:

1. A másodfokú bíróság a perbeli bizonyítékok egybevetése, teljes körű értékelése alapján eljárási jogszabálysértés nélkül állapította meg – a fellebbezéssel támadott körben, a 2002. évi egységes téli szolgálati egyenruházat bevezetése tekintetében – tényként, hogy újonnan rendszeresített egyenruházattal való ellátás történt. Ez a következtetés nem okszerűtlen, különös tekintettel a belügyminiszter vonatkozó utasításában foglaltakra.

2. A hivatásos állomány egyenruházata beszerzéséről 2001. július 1. előtt a Hszt. csak a 116. §-a (2) bekezdésében szereplő szabályt tartalmazta, eszerint: „Az ellátási normákban meghatározott egyenruházat és felszerelési cikkek beszerzésére első alkalommal alap-felszerelési, ezt követően pedig utánpótlási egyenruházati ellátmány jár.

A belgyminiszter irányítása alá tartozó önálló szervezetek egyenruha-ellátásra jogosult személyi állománya Ruházati Szabályzata kiadásáról szóló 21/1998. (IV. 22.) BM rendelet mellékletét képező Szabályzat 15/b. pontja a perbeli időben ellátási alapelveként határozta meg, hogy az utánpótlási ruhapénz az elhasználódott egyenruházati és felszerelési cikkek pótlását szolgálja (ezt a 20/c. pont megismételte). Az előbbieknél megfelelően rendelkezett a 20/d. pont első fordulata úgy, hogy az alapellátási normákban előzőleg nem szereplő újonnan rendszeresített ruházati, felszerelési cikkeknek az utánpótlási ruhapénz terhére történő első beszerzésére az igényjogosultak nem kötelezhetők.

2001. július 1-jén hatályba lépett a Hszt. új 245/G. §-a, amely a különös szabályok körében, egyebek mellett a rendőrség hivatásos állománya esetében a törvény egyes szabályaitól eltéréseket állapított meg. Így a Hszt. 116. §-ától eltérő szabályként a 245/G. § (2) bekezdés b) pontja úgy rendelkezik, hogy újonnan rendszeresített egyenruházattal történő ellátás esetén a hivatásos állomány tagja a mindenkori ruházati utánpótlási illetmény terhére a miniszter által meghatározott mértékben köteles a ruházat költségeit fedezni.

Ennek a z új törvényi szabályozásnak a Szabályzat hivatkozott 15/b. és 20/d. pontjában foglaltakkal való egybevetésével – a másodfokú bíróság álláspontjából eltérően – megállapítható, hogy a törvény és a rendelet hivatkozott rendelkezései nem állnak összhangban. A Hszt. 245/G. (2) bekezdés b) pontja ugyanis nem az elhasználódott pótlására (15/b. pont), hanem az újonnan rendszeresített egyenruházat esetére rendeli annak költségeit – a miniszter által meghatározott mértékben – az utánpótlási illetmény terhére fedezni; míg a rendelet perbeli időben hatályos 20/d. pontjának első fordulata kifejezetten megtiltotta, hogy az utánpótlási ruhapénz terhére történő beszerzésre kötelezzék az igényjogosultat.

Minthogy az alacsonyabb szintű jogszabály nem lehet ellentétes a magasabb szintű jogszabállyal [1987. évi XI. tv. 1. § (2) bekezdés], az új törvényi rendelkezések hatálybalépését, 2001. július 1-jét követően a Szabályzat előbbi 20/d. pontjának első fordulata már nem volt alkalmazható.

A perbeli időben a Hszt. 245/G. § (2) bekezdésének b) pontja szerint kellett eljárni, a 2002. évi egységes téli egyenruházattal való ellátás költsége a ruházati utánpótlási illetményt terhelte a miniszter által meghatározott mértékben. A törvényi felhatalmazásnak megfelelően – amint azt a másodfokú bíróság helyesen kifejtette – a miniszter ezt a mértéket rendeletben határozhatja meg [Hszt. 342. § (2) bekezdés]. Mivel a miniszter erről 2002. évben még nem rendelkezett, az utánpótlási ruhapénz terhére történő elszámolásra ebben az évben nem volt lehetőség. Erre csak a törvénynek megfelelő rendeleti szintű szabály alapján kerülhet sor.

A jogerős ítélet ennél fogva – bár a fentiek szerint részben téves jogi indokolással – érdemben helyesen döntött, amikor úgy foglalt állást, hogy a 2002. évi utánpótlási ruhapénz terhére történő elszámolást az alperes a miniszteri utasítás alapján jogszerűen nem tehette meg.

Az előbbiek azonban nem jelentik azt, hogy a törvénynek megfelelő miniszteri rendelet hatályba lépését követően az abban meghatározottak szerinti eljárásra nem lehetőség.

A kifejtettekre tekintettel – az ügy érdemére kiható jogszabálysértés hiányában – a felülvizsgálati kérelem a törvényben előírt [Pp. 270. § (2) bekezdés] feltételeknek nem felelt meg, ezért az a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 273. §-ának (1) bekezdése alapján elutasította.

Az eljárás az Itv. 57. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján illetékmentes.

A Pp. 273. §-ának (5) bekezdése alapján a végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Budapest, 2002. november 19.

Dr. Fekete Zsuzsanna sk.

bíró